

การแก้ไขความยากจนคือ การส่งเสริมสุขภาพ

ค วามยากจนทำให้เสียสุขภาพอย่างยิ่ง ขณะนี้กำลังมีความเคลื่อนไหวปฏิรูประบบสุขภาพโดยมีการตั้งคณะกรรมการปฏิรูประบบสุขภาพ โดยมีนายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน และมีสำนักงานปฏิรูประบบสุขภาพ (สปรส.) ที่มีนายแพทย์อำพล จินดาวัฒนะ เป็นผู้อำนวยการ การปฏิรูปที่สำคัญที่สุดคือปฏิรูปวิถีชีวิต สุขภาพไม่ใช่เรื่องมหัศจรรย์ และโรงพยาบาลเท่านั้น สุขภาพคือสุขภาพะทั้งทางกาย ทางจิต ทางสังคม และทางจิตวิญญาณ

ฉะนั้นสุขภาพจึงเกี่ยวข้องกับทั้งเศรษฐกิจ จิตใจ ครอบครัว ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม การศึกษา การเมือง โดยรวม

ความยากจนบั่นทอนสุขภาพอย่างยิ่ง

ฉะนั้นในการสร้างสุขภาพต้องขจัดความยากจนให้ได้ ที่แล้วมาแก้ไขความยากจนไม่ได้ เพราะไปเข้าใจผิดว่า ความยากจนเป็นปัญหาของคนจน เช่น พูดเรื่อง “โง่-จน-เจ็บ” กันจนชิน เมื่อคิดเบ้าก็แก้ไม่ได้ แท้ที่จริงความยากจนเป็นปัญหาเชิงโครงสร้าง เช่น โครงสร้างทางกฎหมาย โครงสร้างทางการใช้ทรัพยากรที่ไม่เป็นธรรม โครงสร้างทิศทางการพัฒนา โครงสร้างทางการศึกษา เป็นต้น

ถ้าเข้าใจถูกต้อง (สัมมาทิฐิ) ว่าความยากจนเกิดจากปัญหาเชิงโครงสร้าง ก็จะเป็นบทบาทแห่งการแก้ปัญหาได้ เพราะจะทำให้ตั้งคำถามว่า โครงสร้างอะไรบ้างที่ทำให้คนจนจน และจัดการแก้ปัญหาเป็นลำดับไป

ถ้าอยากให้ประเทศไทยเจริญ ต้องถือการแก้ไขความยากจนเป็นระเบียบวาระแห่งชาติ ที่คนไทยทุกคนและทุกองค์กรในสังคมจะต้องเข้ามาร่วมกันแก้ไขอย่างจริงจัง

ประเวศ วะสี

ขอบคุณ ผู้เขียนทุกท่านที่ช่วยเขียนเป็นวิทยาทาน

